

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A vagyon elleni bűncselekmények elhatárolása.

Irta: Horváth István dr., ny. járáshíró.

A vagyon elleni bűncselekmények egymástól való megkülönböztetése és elhatárolása jóval nehezebb és nagyobb jogi szakismereteket igénylő feladatot képez, mint pl. az emberi élet elleni bűntényeké. Mert míg az utóbbiaknál az elkövetési cselekmény egy külsőleg érzékelhető physikai behatás az emberi testre, pl. szúrás, lövés, mérge beadása, megfojtás, ütés stb.; addig a vagyon elleni bűntényeknél, minő a lopás, sikkasztás, csalás, rablás, zsarolás, jogtalan elsajátítás, orgazdaság stb., a cselekmény helyes büntetőjogi minősítése nagy magánjogi ismereteket és jogászai szakképzettséget, gyakorlatosságot tételez fel, a mivel a csendőrség a dolog természete szerint nem rendelkezik. Azért ezt a hiányt a legénységnek beható oktatással és magánképzéssel, szakolvasmányokkal kell megszereznie és bővítenie.

E tekintetben pedig mi sem lehet hasznosabb és lezéravezetőbb, mint a példázgató tanítás és olvasmány, mert ez uton kellő szorgalom mellett a jogi előismertek hiányát a legeredményesebben lehet ellensúlyoznia.

Ezt a hasznos czélt tartva szem előtt, szándékozom e cikk keretében a vagyon elleni bűncselekmények lényeges ismérveit a bírósági gyakorlatból vett példákban feltüntetni és az egyes bűnesetek elválasztó jellegzetes vonásait a nyomozás feladatai szempontjából kidomborítani, mert a nyomozás sikeresen csakis az esetben teljesíthető, ha a nyomozó közeg tudatával bír annak, hogy a fennforgó esetben milyen ténykörülmények kiderítése bír fontossággal annak bírósági elbírálása szempontjából.

E cikk keretében különösen a zsarolás elemzését tűztem feladatul, de egyuttal példázgatóssal rá akarok utalni a választóvonalra, mely a csalás és sikkasztás, lopás és jogtalan elsajátítás, zsarolás és rablás közt létezik, mert ezek sok esetben összetévesztetnek, nemcsak laikusok, hanem jogászok által is!

A Btk. 350. §-a szerint zsarolás vétségét követi el, a ki azon czélból, hogy magának vagy másnak jogtalanul vagyoni hasznót szerezzen, valakit erőszakkal vagy

fenyegetéssel valaminek cselekvésére, eltűrésére vagy elhagyására kényszerít.

Az elkövetési cselekmény: valakinek erőszak vagy fenyegetés általi kényszerítése, hogy valamit tegyen, elhagyjon vagy elhagyjon, a mit különben nem tett, nem tűrt vagy abba nem hagyott volna; a czél pedig, hogy az illető ezzel magának vagy másnak jogtalan vagyoni hasznót szerezzen.

E cselekménynél egészen közömbös az, hogy az elérni kívánt czél vagy igény magában véve jogosult-e vagy sem, a lényeges az, hogy annak érvényesítése meg nem engedett módon, vagyis a megtámadott fél akaratának erőszak vagy fenyegetés alkalmazásával való befolyása útján történjék.

Elhez képest zsarolást követelt el valaki akkor is, midőn tettét valamely, különben egész jogos czél érdekében, pl. tulajdonát védve követi el.

A zsarolás fogalmának megértését az alább felsorolandó bűnesetek fogják megkönnyíteni, kellő magyarázat kíséretében!

Csikborzsova község közbirtokossága és a gyimesközéplaki csángók közt birtokbábelvezési per lévén folyamatban: a még nem is jogerős bírósági ítélet alapján a csikborzsovai közbirtokosság kiküldöttei csendőri segédlettel, a havason legeltető csángók — a kik itt a vádlottak — marháit zálogképen behajtották. Ezt látván a csángók, a felperesi közbirtokosság elnökét elhúrozolták maguk közé, megöléssel, megütéssel fenyegették és addig tartották fogva, a míg e kényszer hatás alatt oly levelet ki nem állított az ő részükre, mely a csángók zálogbavett marháinak kiadását elrendeli!

Ime a tanulság: A csángók zsarolást követtek el, dacára annak, hogy a tőlük nem is jogos uton zálogként elvett marháikat s tehát jogos tulajdonukat védtek, mert a jogaik érvényesítésére meg nem engedett eszközhöz, t. i. a közbirtokossági elnök megfenyegetéséhez és fogvatartásához folyamodtak.

Hasonlóképpen zsarolás vétségének kíséretében találta bűnösnek a Curia azt a szállodai bérszolgát, a ki az ott halt vendéget podgyászának visszatartásával 40 fillérnyi kiszolgálási díjkövetelése kifizetésére akarta kény-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általános és elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA



STOWASSER I.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd utca 5. — Gyára: Öntőház utca 8. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsapolása. — Árjegyzék minden hangszerről külön kildetik.



szeríteni; holott pedig őt, mint bérszolgát zálog- vagy visszatartási jog a vendég holmijára nézve meg nem illette! Hasonló eset forog fenn akkor is, ha a fizető-pincér vagy koreszmáros a fizetui nem tudó vendég valamely ruhadarabját tartja erőszakkal vissza a fograsztott étel-italszámla kiegyenlítésére! Ez az eset is eléggé megvilágítja azt az elvet, hogy bár jogos is volt a bérszolgá 40 fillér kiszolgálási díjkövetelése, mégis zsarolás kísérletét követte el, mert meg nem engedett módon, t. i. az őt meg nem illető zálogolás gyakorlása útján akarta a vendéget annak kiegyenlítésére kényszeríteni! (Curia 1908/1910. sz. a. kelt határozata.)

Megállapította a m. kir. Curia a zsarolás kísérletét oly esetben, midőn a hitelező adósát — ki ügyvédjelölt volt — az ügyvédi kamaránál való feljelentéssel akarta követelése kiegyenlítésére reá kényszeríteni.

Mint hogy pedig az ügyvédi kamara nem bír követelések behajtására hatáskörrel, s az ügyet csak felügyeleti és fegyelmi szempontból hivatott elbírálni: ezzel a feljelentéssel való fenyegetés alkalmas volt az ügyvédjelöltet a követelés kifizetésére rábírní. Mivel azonban az ügyvédjelölt nem engedett a fenyegetésnek: csak zsarolás kísérlete forog fenn. (Curia 2648/1912.)

Ép úgy bűnösnek találta a m. kir. Curia a zsarolás vétségében azt a hitelezőt, a ki azzal fenyegetett meg egy apát, hogy tényleges katonai szolgálatban álló fiát az illetékes katonai iskolaparancsnokságnál fel fogja jelenteni, ha a fia adósságait ki nem egyenlíti. Mint hogy az apa — a fenyegetésre hajolva — a követelésnek a fia által elismert részét tényleg ki is fizette, a befejezett zsarolásnak a Btk. 350. §-ában körülírt vétsége volt megállapítandó. (Curia 6655/908.)

Elítélte a m. kir. Curia a zsarolás vétségének kísérlete miatt azt a hitelezőt, ki adósát — egy tényleges katonatisztet — azzal fenyegette meg, hogy katonai felettes hatóságánál feljeleníti, ha 20,000 kor. tartozását — melynek kiegyenlítésére a tiszt becsületszavát kötötte le — le nem fizeti. Mint hogy a követelések behajtására a polgári bíróság, nem pedig a katonai hatóság bír hatáskörrel, s így a fenyegetés beváltása esetén a sértett katonatiszt becsületügyi eljárásnak lett volna kitéve, a mely alkalmas arra, hogy a tisztet a fizetésre reábirja, mivel a becsületbíróság esetleg tisztí rangja elvesztésére ítélt volna: a zsarolásnak kísérlete fennforog. (Curia 4070/1912.)

Ellenben nem találta fennforogni a Curia a zsarolást oly esetben, midőn a hitelező csupán polgári bíróság előtti beperléssel fenyegette, mert ebben nem ismerte fel a fizetés kikényszerítésének jogtalan módját, mert az a fenyegetés, hogy adósokat — habár nem az illetékes, hanem egy távolos bírósnál beperelni, nem volt jogtalan. (Curia 2089/911.)

Ugy szintén felmentette a Curia a zsarolás kísérletének vádjá alól azt a hitelezőt, ki adósát, egy m. kir. erdőtisztet a felettes minisztériumnál való feljelentéssel fenyegette meg, mert ez a fenyegetés nem alkalmas arra, hogy az erdészt kényszerhelyzetbe juttassa és tartozása megfizetésére reábirja.

Nem találta bűnösnek a Curia a zsarolás vétségében azt a vádlottat, a ki fenyegető leveleket írt egy leány jegyesének, a végéből, hogy azt a férfit az eljegyzés felbontására bírja reá, mivel ugyancs a leányt maga a leendő férj akarta feleségül venni! A zsarolás azért nem volt megállapítható, mert a vádlott a fenyegető leveleket megírásával és elküldésével nem vagyoni haszon elérését célozta. (L. Curia 5878/911.)

Zsarolás vétségének tényálladékat állapította meg a Curia abban az esetben, midőn valaki abból a célból, hogy javadalmazással egybekötött állásra való kineveztetését eszközölje ki, a kinevezésre illetékes főszolgabírórt rágalmozó és becsületsértő állításoknak napilapban, nyomtatvány útján való közzétételével fenyegette meg. (Curia 1424/1909.)

Ellenben kimondotta a legfelső bíróság, hogy nem öleli fel a zsarolás tényálladékat annak a földművesgazdának a tette, a ki fenyegetéssel kényszerítette a koreszmárost arra, hogy ez neki a záróra után bort kiszolgáltasson, mert e esemény nélkülözi a jogtalan haszonszerzés célzatát. Ugyancs bizonyos dolgot kiszolgáltatására irányuló kényszerítés csak abban az esetben tekinthető vagyonszerzési célzattal bírónak, ha az ellenérték nélkül való szolgáltatásra irányul. (L. Curia 6148/1912.)

A zsarolás vétségének kísérletében találta bűnösnek a Curia azt a cserepest, a ki az általa végzett háztetőjavításból eredő követelését oly módon próbálta érvényesíteni, hogy a háztulajdonost lelövélssel, majd pedig a háztető lebontásával fenyegette; midőn pedig látta, hogy fenyegetőzésével célt nem ér, a háztető lebontásához fogott és végül a háztetőről mintegy 200 darab cserepet leszórt az utcára és összetördelte azokat.

A zsarolás kísérlete azonban csak a fenyegetésig terjed, a mi azontul következik: t. i. a háztető lebontása és a cserepek összetörése: az már a Btk. 418. §-ába ütköző idegen ingóvagyon rongálásának vétségét képezi. (L. Curia 2368/1909.)

Érdekes esetet képez egy hitelezőnek az az eljárása, midőn adósa kezéből egy 50 koronás bankót kikapott és állítólagos követelése fejében megtartott. Ámbár itt a tettes erőszakot használt a bankó megszerzésére: a eseményt a Curia sem zsarolásnak, sem pedig rablásnak nem minősítette, hanem lopásnak.

És pedig azért, mert a zsarolásnál a kényszer arra irányul, hogy a személy akaratát valaminek tevésére,

Ingyen rum

ot sohasem ittunk. Azonban olcsó és kitűnő rumot íhatik mindenkinek, aki kíváncsi a rum esszéjünkhöz háziilag készíti. 1 üveg 1-20 kor. használati utasítással, amelyből 1 liter legkiválóbb rum állítható bárki által elő. Legkevesebb 3 üveg küldetük postán bérmentes küldéssel 7-20 kor. ért, 12 üveg rendelésnél 1 üveg ajándék. Pontos levéletem: **Cságh Zs. Csnél gyógyszerész, Szabadka/A., szegedi kapu. Szt. Antal gyógytár.**



A kardvágás a koronázási dombon.

türésére vagy abbanhagyására bírja rá, a fennforgó esetben azonban az erőszak nem arra volt irányozva, hogy az adós a pénzt kiadja, hanem az erőszak magára a bankó elvételére irányult; viszont rablást azért nem képez e cselekmény, mert akkor az erőszaknak közvetlen a személy ellen kellett volna használtatnia, a mi jelen esetben nem történt.

Egy igen találó iskolapéldával akarom megvilágítani a sikkasztás és csalás között látszó különbséget. Elméletben e két bűncselekmény közt abban domborodik ki a lényeges eltérés, hogy a mig a sikkasztás esetében a lényeges alkatelemet a dolog birtokának vagy birtoklásának jogos, törvényszerű uton való megszerzése, és a dolog hovafordításának jogtalan volta képezi, addig a csalásnál a tettes már a dolog birtoklását is jogtalan uton, t. i. fondorlattal szerzi meg. Ez a döntő különbség, a legpragnásabban észlelhető a következő két jogesetnél. Valaki az óráshoz adja be javítás végett az óráját; az órás azonban az így javítás céljából átvett órát eladja vagy elzálogosítja. Az órás cselekménye sikkasztást képez, mert a jogos uton birlalatába jutott órával mint sajátjával rendelkezik.

Ellenben midőn A. elkéri jóbarátja B.-nek óráját azzal a hamis ürüggyel, hogy azt javítás céljából egy jó óráshoz fogja elvinni, e helyett azonban az órát akár eladja, akár zálogházba viszi: A. nem sikkasztást, hanem csalást követ el, mert már az óra birtoklását is jogtalan módon, t. i. fondorlattal szerezte meg.

Érdekes eset továbbá az, melyet a Curia 144/1912. sz. határozatában bírált el. A tényállás szerint egy utas a bérkocsiban felejtette néhány ezer korona értékű értékpapírt tartalmazó bőröndjét. Egy másik utas, ki a kocsit utóbb használta, az ott visszesamaradt bőröndöt a bérkocsis tudta és beleegyezése nélkül magához vette s eltulajdonította. Az eset elbírálása körül a bíróságok eltérő felfogást tanusítottak. Míg ugyanis a kir. Ítéltábla csupán a Btk. 367. §-ába ütköző jogtalan elsajátítás vétségét állapította meg; addig a Curia lopás bűntettét állapította meg.

Kétséget nem szenved, hogy a Curia álláspontja a helyes. Mert a bérkocsiban felejtett bőrönd, nem vált elvesztett vagy elhagyott dologgá, s így rá a 367. §. semmiesetre sem alkalmazható. A 367. §. ugyanis így szól: Vétségét követ el s hat hónapig terjedhető fogházzal büntetendő: a ki másnak tulajdonát képező ingó dolgot, ha véletlenségből vagy tévedésből birlalatába jutott: jogtalanul elsajátítja. A kocsiban maradt elfelejtett tárgy ugyanis a bérkocsis birlalatában lévőnek tekintendő, a ki köteles — a kocsit belaját átvizsgálva — azt vagy az ismert tulajdonosnak kiadni, vagy pedig a tulajdonos kinyomozása céljából a hatóságnak

(t. i. rendőrségnek vagy vidéken a csendőrségnek) át- szolgáltatni. Az a későbbi utas tehát, a ki a kocsiban megtalálta az ott felejtett dolgot, nem jutott ennek a tárgynak véletlenül vagy tévedésből a birlalatába, hanem köteles lett volna a dologra a bérkocsis figyelmét felhívni. Mikor tehát e helyett ezt a bérkocsis birlalatában lévő és rá nézve idegen ingó dolgot jogtalan el- tulajdonítási szándékkal elvitte: kétségtelenül a Btk. 333. §-ába ütköző lopást követett el. Épp így áll a do- log oly esetben is, midőn egy szállodai vendég a ko- rábbi szobalakó részéről tévesen visszahagyott tárgyat vissz el jogtalan eltulajdonítási szándékkal. Itt ugyanis a szállótulajdonos tekintendő a dologra nézve birláló- nak, s ezért ily dolog elvitele szintén lopást, nem pedig jogtalan elsajátítást fog képezni.



Régi hadiszerek a modern háborúban.

A mai haditechnika különböző területein visszatér- nek a régi, a régen elfeledett barezi fegyverekhez. Fon- tos találmányok eszméit már az előző időkben is meg- valósították és gyakorlatilag alkalmazták. Így van ez a lángszórónál, a ma. közelbarcz e félelmetes fegyveré- nél. Houlgard francia író rámutatott most a találmány előfutára ra.

Már Aquileia ostrománál a harmadik században a város falairól kövek, nyilak és tüzek záporát zúdították az ostromlókra. Az ostromlottak hosszú rudakon szurok- kal és kénnel telt kis hordókat dobtak az ellenségre. Ez a folyadék a páncézzal nem fódott testrészekhez ragadt vagy a vaspánczolt annyira átmelegítette, hogy a harczosoknak le kellett azokat dobni. Néhány év- századdal később, 670 körül, Kalinikos görög mérnök Heliopolisban föltalálta az úgynevezett görögtűzet. Ez az égő folyadék a tengerben sem aludt ki. Konstanti- nápoly akkori uralkodója, Konstantinus Pogonat meg- xette a találmányt a föltalálótól és azóta ezt a leg- fontosabb államtitkok egyikének tekintették. Általános volt a hit, hogy ettől függ a Keleten való uralom. Ma



Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és búrokat
általánosan elismerve legjobban szállít
Magyarország legelső, legnagyobb
és legrégebb hangszergyára. . . .
Árjegyzék minden hangszertől bérmentve küldetik.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.-18.-26. szám.

SCHUNDA V. JÓZSEF

ca. és kfr. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kfr. zene-
akadémia, valamint az összes budapesti színházak
hangszerszállítója, a pedál-czimbalmot és rekonstruált
tárogató egyedül föltalálója. Állapítatott 1847-ben.





A király útjában a koronázási dombra.

már tudjuk, hogy miből állott a görögtűz. Nafta, kátrány, gyanta, különböző növények nedve és néhány fém pora volt benne összekeverve. Tengeri csaták alkalmával ezzel a folyadékkal gyújtották föl az ellenséges hajókat.

Konstantinus Pogonat végrendeletében a következő tanácsot adja fiának:

— Senki se tudja meg a tűz összeállítását, a melyet csöveken át dobnak. Ha kérdezik tőled, feleld azt, hogy ezt a tüzet egy angyal hozta, a ki kikötötte, hogy ezt csak keresztények készíthessék a birodalom fővárosában. Azt is megparancsolta az angyal, hogy ezt semmi más nemzetnek nem szabad megmutatni vagy odaadni.

Igy iparkodott az okos bizánczi fejedelem e fontos katonai államtitkot vallásos motivummal megerősíteni. De a szaracénusok kifogtak rajta. Nemsokára kitalálták a titkot és bőségesen föl is használták. Jon Villo keresztessvitéz, Szent Lajos francia király történetírója igen érdekesen beszéli el, hogy miképen használták az arabok a görögtüzet:

Olyan volt ez a tűz, mint az ég villama vagy mint egy óriási sárkány, az új napfényes lett és a jó király sirt és imádkozott, valahányszor az ilyen támadás megkezdődött.

A középkorban több alchimista foglalkozott írásaiban ezzel a találmánnyal, a lőpor fölfedezése után azonban feledésbe jutott. Csak XV. Lajos kortársa elevenítette újra föl. Dupré aranyműves hamis gyémántok összeállításánál olthatatlan tüzet talált föl. A mákor 1759-ben az angolok Havret bombázták, a hadügyminiszter tiszti bizottságot küldött ki az érdekes találmány tanulmányozására. A kísérletek kedvező eredménnyel jártak. Mindent elégetett és olthatatlan volt. Dupré tehát Havreba ment, hogy ezt a szörnyű fegyvert az akkori halálos ellenség ellen fordítsa. Annaira félt azonban a saját találmányától, hogy nem merete meggyújtani. Egy mechanikus 600 nyíllal megtöltött faágyút készített és a készüléket néhány angol hajó ellen akarta irányítani, de előzetes jóváhagyás nélkül senki sem mert a nagy dologra vállalkozni. A király elnöklésével koronatanácsot tartottak. A király azonban nem volt arra rábirható, hogy a tüzet az ellenséggel szemben használja. A király parancsára azután a készüléket elégették. A föltaláló 2000 arany évjáradékot és egy rendjelet kapott jutalmul.

a nyilvánosság részére, de a fény és pompa akkor sem volt nagyobb s a szeretet és hódolat megnyilvánulása akkor sem volt melegebb, őszintébb és közvetlenebb, mint most.

Ritka nemzet tud úgy lelkesülni s olyan fényt és pompát kifejteni, mint a magyar, ha uralkodóját ünnepelheti körében.

Versenyre keltünk most is magunk között, hogy a koronázást, a királyi avatásnak ezt a közjogi aktusát, minél fényesebbé, minél maradandóbb emlékeztetővé tegyük, úgy a Felséges királyi pár, mint a magunk számára.

Az évek óta tartó véres háború nem esőkentette, sőt növelte lelkesülésünket s közvetlenebbé, igazabbá, melegebbé tette hódolatunk, örömünk és szeretetteljes tiszteletünk megnyilvánulását a Felséges pár iránt.

Nemcsak a felhordott aranyban, diszben s a kimutatott fényben és pompában nyilvánult meg a nemzetnek osztatlan öröme és lelkesültsége, hanem a jelen voltak lelkiérzéséből származó spontán megnyilatkozásából is érezhető, látható volt az a nemes, önzetlen, odaadó, hódolatteljes ragaszkodás, a mit a nemzet koronás királya és királynéja illetve a dinasztia iránt érzett.

A világi és egyházi főurak ajkairól elhangzott magas szárnnyalású beszédek mind élénk viszhangjai és tolmácsok voltak a nemzet hódolatának és szeretetének. S ha kívánságunk sikerült is közülvünk résztvenni ott, ahol a koronázás és az azzal összefüggésben lévő ceremóniák lefolytak, kétségtelen, hogy az a koronaszámú közönség az egész nemzet osztatlan és hódolatteljes akaratát és tiszteletét képviselte ott.

A szövetséges uralkodók közül csupán Ferdinánd bolgár császár a Felsége vett részt az ünnepélyen s úgy nyilatkozott, hogy két angol és két orosz koronázáson volt már jelen s bár mind a két említett nemzet nagyobb és gazdagabb nálunk, koronázási ünnepélyeik mégis nemcsak fényben és pompában, de a lelkesedés, hódolat és a szeretet megnyilvánulásában is messze mögötte maradt a miénknek.

Az idő nem volt ugyan kedvező a koronázási ünnepélyre, de azért — mint az egyidejűleg közölt képekről is kivehető — fényes, csillogó és elragadó volt az ünnepély mindvégig.

KÉPEINKHEZ.

Képek a koronázásról.

Megtörtént. Nagy fényvel és pompával. Közül 50 éve volt hasonló esemény Magyarországon. Az akkori ünnepély nagyobb méretű és kiterjesztettebb volt ugyan

HIREK.

Pályázat: Szentgotthárd (Vas megye) nagyközség-nél egy nyugalmazott hadmentes csendőr községi rendőrnek felvételik. Javadalmazása: lakás, ruházat és havi 70 korona fizetés. Kérvények jelzett nagyközség előjáróságához intézendők.

Vizes lábak

ellen csak egy védekezhetünk, ha bakancsot, oszlopt a rég bevált izoláló hatású „CAMPOLIN” törvényileg védett vízhatlan bőrkendővel kenjük. — Kérjen prospektust az egyedül gyártója:

Krayer E. és Társa osztrák, Budapest, V. kerület, Váci-ut 34. szám.

Híók: V. ker., Váci-ut 6. és IV. ker., Királyi Pál-utca 20. (Kálvin-tér mellett). III. ker., Flórián-tér 18. sz. Újpesten: Árpád-ut 40. szám.



Az eskü.

Csendőrségi zsebkönyvek 1917 évi példányai elkészültek; ezeknek pótlólag való beszerzése a könyv árának és 40 fillér postaköltségnél a budapesti III. csendőrkerülethez való egyidejű beküldése mellett jelzett csendőrkerületnél eszközölhető. Ugyancsak itt kaphatók még az 1916. évi zsebkönyvek is, míg a készlet tart. A könyvek ára a következő: bőrkötéses 3 kor. vászonkötésű pedig 2 kor. darabonként.

Orosz hadifoglyok garázdálkodása. A Tiszánána községhez tartozó Diunyésháti pusztán mintegy 70 főből álló orosz hadifogoly csoport, a kenyér adagok leszállítása miatt, a munkát megtagadta. Az uradalom intézősége a foglyokat megfélemezni nem tudta, ezért a tiszánánai csendőrség beavatkozását kérte. Ezen orsról Pál István 2. osztályú őrmester és Vincze Miklós tartalékos huszár szakaszvezetőből állott járőr vezényeltetett ki, a mely járőr január hó 5-én d. u. 3 óra tájban a helyszínére érkezett, és a hadifoglyokat kérdőre vonta. A járőr a bujtogató egyének felderítése és a munka folytatásának kieszközlése végett hét hadifoglyot kikötött, a mi miatt Karakov Dimitri orosz hadifogoly Pál őrmesterre támadt, azt mellen ragadta, köpenyét letépte és pusztá kézzel kétszer fejére vágott, mire Vincze szakaszvezető kardot rántott és Karajov hadifogoly fejére sújtott. Ezt látva a többi hadifogoly, támadó szándékkal a járőr köré kezdett csoportosulni és zugolódni kezdett, majd Karakov hadifogoly ismét Pál őrmester felé tartott, míg a többi a szakaszvezető támadására készült. Pál őrmester erre ismétlő pisztolyából Karakov hadifogolyra lőtt, a kit mellen talált. Karakov nyomban meghalt. A többi hadifogoly erre a támadással felhagyott és a jelen volt fogolyőr segítségével a járőr által megfélemtetett.

Kérelem. Vitos Ádámné, csendőrőrmester neje, a ki a román betöréskor Palotailvárról menekülni volt kénytelen, de azóta oda ismét visszatért, sógorát, Vitos Ágoston csendőrőrmestert keresi. Vitos Ágoston őrmester augusztus óta semmi életjelt sem adott magáról. A kitűd róla valamit, értesítse kérelmezőt a lent megadott ezimen.

KÜLÖNFÉLÉK.

Élelmezés Németországban. Egy nagy német lap adatai alapján készült az alábbi kimutatás, a mely Németországnak a tömegélelmezés terén fennálló állásáról tájékoztat. Németországban 64 város van 233 olyan közös konyhával, a melyek a nagy tömegek élelmezését látják el, 10 városban van ezenfelül közös konyha a középosztályok részére, sőt 15 város speciális gyermekétkezdével, 3 pedig vándorkonyhával is rendel-

kezik. Ezek a konyhák nagyrészt hatóságilag rendezettek be, a magánjótékonyágnak és egyesületeknek kisebb szerepük van csak a tömegélelmezés kérdésében. Az árak különbözők, az ingyenességtől 50 pfennigig árakra emelkedő maximumot találunk. A konyhák nagyrésze úgy van berendezve, hogy az ételek elszállíthatók és helyben elkölthetők. Az élelmezés olcsóbbá tétele érdekében a legtöbb helyen az önköltségi áron alul adják az ételeket. Érdekes, hogy az étkezőknek felében a rendes élelmezési jegyeket nem is veszik el a látogatóktól, hogy így, a mennyibem kereseti viszonyaik megengedték, egy intenzívebb táplálkozást lehetővé tegyenek. Ennek különös jelentősége van a munkásosztály élelmezésénél, mert a napot erős fizikai munkában eltöltő néposztályok szükségleteit Németországban sem igen tudják megfelelően kielégíteni. A látogatottság a közös étkezdékben kezdetben felelte gyér volt, de ez az ellenszenv nem az elvnek volt szegszve, hanem a konyhák teljesítőképességénél, mert mikor jobb ételek kerültek az asztalra, a közös konyhák forgalma is tetemesen javult, Német lapjelentés szerint a német birodalmi gyűlés elé a legutóbb egy kimutatást terjesztettek arról, hogy a német katona a harctéren naponként minő és mennyi élelmezési adagot igényelhet. E szerint minden német katona kaphat 250 gramm friss, fagyasztott vagy sózott húst, vagy kaphat ugyan- csak naponként 150 gramm füstölt marha vagy sertéshúst, vagy kaphat 150 gramm huskonzervet, vagy 250 gramm sózott heringet, vagy 600 gramm folyami (édesvízi) halat, vagy 300 gramm sózott halat, vagy 400 gramm tengeri halat vagy 200 gramm füstölt halat. Főzelék-féléből kijár a katonának naponta 60 gramm szárított főzelék, 150 gramm rizs, vagy ugyanannyi dara, főzelék-konzerv, vagy füstölt gyümölcs, vagy 200 gramm metélt vagy 300 gramm szárított burgonya, melynek egyik fele helyett esetleg ugyanannyi főzelék, vagy 450 gramm savanyukáposzta, vagy 1200 gramm kelkáposzta vagy 1500 gramm burgonya. A fűszerekből kaphat 25 gramm só, ugyanannyi hagymát és 0.4 gramm törött borsot. Ezenkívül kijár neki 25 gramm kávé, vagy 3 gramm tea és 17 gramm cukor, vagy 25 gramm kakaó és 25 gramm cukor. A kenyérhez kaphat 65 gramm vaját, vagy ugyanannyi zsírt, vagy konzervált sertéshúst, vagy 125 gramm huskonzervet, vagy ugyanannyi gyümölcsöt, vagy 100 gramm sajtot. Ital gyanánt kaphat 0.1 liter pálinkát, vagy ugyanannyi gyümölcs-kivonatot. A kenyér napi adagja 750, a tojásos kétszer sültté 400 gramm.

Rokkantsági biztosítás Oroszországban. Az orosz дума utolsó előtti ülészakájában egy törvényjavaslatot tárgyalt, mely a rokkantság esetére való biztosítási köte-

HEGEDŰ

remek felszereléssel
10-12-15-20 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

Reményi Mihály-nál szerezhető be Budapesten, Király-u. 58. sz.

Minden hangszerrel külön árjegyzék kirendő.

HARMONIKA

10-12-15-20 korona
ismert 2 soros 30-40-50 kor.

GRAMOPHON

40-50-60-70 korona
legn. azéj gramofonokkal



lezettséget a pénzügyminiszterium alá tartozó összes műszaki üzemek munkásaira és hivatali személyzetére megállapítja. A rokkantsági biztosítás előnyeit eddig csak a tengerészeti miniszterium, az állami nyomda és még néhány állami üzem alkalmazottai élvezték s így az új törvény az általános munkásrokkantbiztosítás felé jelent egy lépést. A javaslat tárgyalása során a progresszív polgári és munkáspártok részéről messzeszobbenő indítványok is merültek fel, a melyeket azonban ezuttal a duma többsége nem fogadott el. A törvény rendelkezése értelmében a rokkantjáradékot már egyévi alkalmazás után ki kell utalni és a járadék teljes munkaképtelenség esetén a bér 75 százalékára emelkedik. Arra az esetre, ha a munkaképtelenség tehetetlenséggel súlyosul a rokkantnál, a törvény a bér teljes 100 százalékanak megfelelő járadékot biztosít, még pedig nemcsak az özvegyekre, de kiterjeszti a törvényes és törvénytelen gyermekekre is.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem állható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

1917. A határozványok III. fejezet, 13. pont, 5. bekezdése általában szabadságon levő légénységről tesz említést, minél fogva — nézetünk szerint — ez a rendelkezés úgy a részes, mint a közétkezésben csupán résztvevő egyénekre egyformán vonatkozik. — Csupán a hálerré után.

333. 1. Szükséges és szükséges. 2. A hivatkozás helyes módja: „A folyó évi január hó 4-én kelt 85. számú parancsra . . . stb.”

Zsidó. Jeruzsálemet Brüllon Gottfried, a kereszties hadak vezére 1099 július 15-én elfoglalta s ekkor külön keresztény jeruzsálemi királyság alakult. A kereszties háború későbbi folyamán, II. András magyar király, mint a hadak fővezére, szintén részt vett a Szent Sír birtokáért folytatott küzdelmekben s az ő kora (1217) óta viselik a magyar királyok a „jeruzsálemi király” czímet.

8888 A háború alatt töltött minden egyes év kétszeresen számít a nyugdíjba. Ezidőszent tehát a nyugdíj megállapításánál a tényleg eltöltött időn felül még három év számíttatik a szolgálati időhöz.

192 t. p. A szolgálati pót díj a zsoldnak kiegészítő részét képezi s azzal együtt minden hó 1-én fizetendő ki. A kifizetés módja tehát a zsoldéval teljesen azonos.

N. M. Szorbia. 1. Egy újabban kiadott honvédelmi miniszteri rendelet értelmében, a légénység nősülési kérvényei, az egyéb lénti követelmények fennforgása esetén, kivételes engedélyezés ozéljából az előirt 20%-on felül is előterjeszthetők abban az esetben, ha a nősülendők a szorvezeti utasítás 43. §. 4. bekezdésben előirt elvek mellett az egyes örsökön még elhelyezhetők. A kérvények előterjesztése ezuttal is a beérkezés sorrendjében történik. — 2. Zsoldkörv rendelési ügyében megfelelően intézkedünk.

P. J. A jolsett megszorítás ucan áll fenn. Kórvényét ho nyugtathatja.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások:

Ö császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy

az ujalagos legfelsőbb dicsérő elismerés másodszor tudtul adassék:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismeréseül:

jalsovai Jalsoviczky András a 20. népfölkelő gyalogezrednél beosztott VI. számú csendőr-kerületbeli csendőrfőhadnagynak;

a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismeréseül:

Preyer László, a cs. és kir. 44. gy. ezrednél beosztott, az országos csendőrségi iskola állományába tartozó csendőrfőhadnagynak;

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismeréseül:

Mallár Béla, egy gyaloghadosztálynál beosztott I. csendőrkerületbeli csendőrszázadosnak;

különleges alkalmazásban teljesített kitünő szolgálatai elismeréseül:

Richnovszky Oszkár, IV. csendőrkerületbeli csendőrfőhadnagynak, egy körlet csendőr-parancsnokának;

legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy

a német császár Ö Felsége által részére adományozott porosz királyi 2. osztályú Vaskeresztet elfogadhassa és viselhesse;

Pongrácz Aladár, egy hadseregcsoport szállásmesteri osztályánál beosztott I. csendőrkerületbeli csendőrszázadosnak.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ö császári és apostoli királyi Felsége által enre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt teljesített vitéz magatartásuk elismeréseül.



Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦ Zsótér-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi lovas szobrával szemben.) ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. Csendőrségi díszvarrógépek. Világíró tűnélküli pathéfonok. Világíró tűs gramofonok. Lemez újdonságok, kerékpár felszerelési cikkek, gumik, villamos szoblámpák és elemek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

a bronz vitézségi érem:

Fábián János 1. oszt. őrmesternek, a III. számú csendőrkerületben;

a koronás vas érdemkeresztet a vitézségi érem szulagján:

Miklos Péter alőrmesternek, a II. számú csendőrkerületben;

Részesítettettek:

a magasabb fokozatu havidíj-illetékben:

1916. évi november hó 1-ével:

az V. rangosztályban:

Fery Oszkár vezérőrnagy, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelő-helyettese.

Időleges nyugállományba helyeztetett:

1917. évi január hó 1-ével:

dragomérfalvi Deák Ferencz, I. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «csendőrségi szolgálatra mindenkorra alkalmatlan» négy év tartamára.

Választott lakhely: Kolozsvár.

Időleges nyugállományba helyeztetnek:

Kovács Gyula VII. számú csendőrkerületbeli járás-ormester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «jelenleg szolgálatképtelen».

Választott lakhely: Csikszentmárton.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Horváth László I. járásormester, Tótván Ignác 2. oszt. őrmester, Pilinger János alőrmester és Antal Sándor I., 2. oszt. őrmester, a moson-magyaróvári állomáson a magyar államvasut kárára, több vasuti alkal-

mazottból állott telvajszővetkezet által a háború folyamán elkövetett 2685 k. kárértékű ruha-, bőr- és húsnemű lopások tettesinek ügyes és szakavatott eljárásával történt leleplezése és úgy a tetteseknek, mint a lopásból származó tárgyaknak gyors kézrekerítéseért;

Marton Pál alőrmester, az 1916. év folyamán a közbiztonsági szolgálat terén kiváló buzgalommal és lan-

kadatlan szorgalommal kifejtett hasznos és eredményes működéseért;

Kapronczai Bálint járásormester és Orbán János alőrmester, egy katonaszökevényekből állott s három vármegye területén garázdálkodott kőborzigánybanda tagjainak kiváló szakértelemmel, leleményességgel s fáradhatlan buzgalommal történt kinyomozása és elfogásáért, valamint az általuk elkövetett 23813 k. kárértékű ló, lószerszám és kocsi lopásoknak rájuk derítése, a bűnjelek nagy részének megszerzése és az orgazdák feljelentéseért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Rumi Lajos tartalékos őzede és Takács Ferencz tartalékos szakaszvezető, a moson-magyaróvári vasutállomáson több vasuti alkalmazott által a magyar államvasut kárára a háború folyamán elkövetett nagyobb-szabású lopások tettesinek kézrekerítése és a lopott tárgyak megszerzése körül kifejtett eredményes közreműködésükért;

Gelencsér Imre tartalékos ez. őrmester és Nadorka János népfőlkelő ez. őrmesternek, az 1916. év folyamán járőrvezetőjüknek a közbiztonsági szolgálat terén teljesített eredményes működésében tanúsított hathatós támogatásáért.

Előléptettek:

alőrmesterré:

1916. évi június hó 1-ével:

Ferencz Antal, VII. sz. csendőrkerületbeli alőrmester;

1916. évi december hó 1-ével:

Szücs László, Foksán János és Végh Sámuel, VII. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztése.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök la bérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadjunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkknél, 8% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetéti után, melynél a betét az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kéri, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattal mellett. Utalványok, intézkedések és chequok beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

1916. évi december hó 15-ével:

Bányai János, Deák Albert és Barbás Károly VII. sz. csendőrkerületbeli vezetők, Bíró József I., Gróza Mihály, Haczegány János, Hercze István, Mibály Antal, Ferenczi Sándor, Sebestyén György, Kovács Sándor I., ugyanezen csendőrkerületbeli csendőrök.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Albert Tóth József, Biczak György, Dobai Mihály, Kali Sándor, Katona Zsigmond, Kozma József, Székely Mihály, Tóth János I., Dániel Mihály, Fodor Ádám, Beder Albert, Körös János, Részeg Antal és Bartalits Bálint csendőrök.

Házasságra léptek:

a VII. számú csendőrkerület állományában:

Hegyes Ádám alörrmester, Incze Etelka Máriával, 1916. évi augusztus hó 22-én, Bereczen:

Nagy Albert csendőr, Hamari Terézszel, 1916. év november hó 24-én, Fogarason.

Kiss László Sámuel II, alörrmester, Kur Erzsébettel, 1916. évi október hó 17-én, Topolyán;

Kiss Albert III. 2. oszt. örmester, Klinga Katalinnal, 1916. évi október hó 10-én, Szikszón;

Drágucz Vilmos alörrmester, Vas Piroskával, 1916. évi október hó 14-én Pétervásáron;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Gyűjtő József 2. oszt. örmester, Papp Margittal, 1916. évi október hó 16-án, Hajdudorogon;

Nyenyestyan Sándor alörrmester, Dankó Veronikával, 1916. évi október hó 8-án, Budapesten;

Homok József 1. oszt. örmester, Flavathy Ilona Máriával, 1916. évi október hó 28-án, Sárospatakon;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Csukovics János alörrmester, Kovács Mária Etellel, 1916. évi szeptember hó 19-én, Dunaradványon;

Klusik József alörrmester, Radványi Annával, 1916. évi október hó 17-én, Pozsonyvezekényben.

ACETYLEN KÉZILÁMPA!

A legnagyobb sötéttségben is, 250-300 ló-pésnyi területet nappali fényben bevilágító

ACETYLEN-LÁMPA

csinos műkezelési kiállításban, mely kézben hordozva vagy pedig felállítva és falakozva egyaránt használható. Működés-hetetlen minden viharos éjszakában. — Gyári ára használati utasítással 100 m/m-es reflektorral...



115 mm-es reflektorral, kőműves kiállításban — — — 12 — K
Villanylámpák elegáns kivitelben — — — 3 — K
Elemek darabja — — — 120 K és 130 K

Kizárólagos forgalmazó: **LÁNG JAKAB és FIA** acetylenlámpa-üzletkötő, Bpest, József-körút 41. Hídközetek: Baross-tér 3. és Margit-körút 6. — Lámpaárjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem tetszőkért a pénzt visszadjuk.



A világ legjobb harmonikái

Orgonahang, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodálatos erős hang, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari hang 4 igaz váltóval 20 K. Erős acél hangnak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, báromsorosak, grammatikus hangnak is készülnek.

Gramofon



Csodálatos erős, tiszta hangú beszélőgép 40 K, nagy „Union” szerkezettel 50 K. — Legjobb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 80 fill.-től 4 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangszergyár

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.

ISZKETEKSÉG

sömör és rühesség ellen az egyetlen biztos szer a

„FEKETE ZSIR”

Kis doboz 3 korona, nagy doboz 5 korona használati utasítással. A pénz előleges beküldése esetén postaköltséget nem számítok. Basch T. gyógyszerésznél, Csantavér, Bács megye.

SZÁNTÓ JÓZSEF



19 éve szállít kerékpárt, beszélő-gépet, varrógépet, gummit és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellsmerő leveleim ezenszámba vannak. — Pontos cím:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Téli felszerelési szükségletét igyekeznek mindenki sürgősen beszerezni, mert az árak folyton drágulnak.

Nagy készleteink folytán nálunk előnyösen vásárolhat.

Ujjonnan rendszeresített

6 és 13 m/m széles

ezüst gallér sujtás, kard és kardkötő, valamint

selyem csillagok

nálunk már jutányosan beszerezhető.